

DE LICHENEN

door: H. Sipman en M. Brand

Omdat de excursie naar een zandgrondgebied ging, viel er een rijke serie *Cladonia*'s te verwachten. We vonden ze dan ook op vrijwel alle terreinen, met een twintigtal soorten. Andere interessante terrestrische lichenen die aangetroffen werden zijn *Baeomyces roseus*, *B. rufus*, *Collema limosum* en *Peltigera spuria*, van het Elsener veld. Op steentjes in de leemgroeven werden soorten gevonden uit het *Lecidea erratica*-gezelschap dat epilithisch op kleine zwerfstenen groeit: *Lecidea erratica* en *Trapelia coarctata*. Op epilithen van beton en andere anthropogene standplaatsen werd niet gelet.

De epiphyten vertoonden het bekende Nederlandse beeld: *Lecanora conizaeoides* overheerst en is alom tegenwoordig. Andere soorten werden aangetroffen op dikke eiken langs de laan bij Klein Veldhuis, Steenbrugge, en op wilgen langs de Ussel. Het landgoed Klein-Rande, dat door zijn oude bomen de beste kansen leek te bieden op bijzondere soorten, viel tegen. Vermeldenswaard is *Schismatomma decolorans*, op de overhellende zijde van een oude eik langs de vijver. Deze soort is pas kort geleden voor ons land herkend. Ze is gevonden op een aantal plaatsen in Friesland en NW. Overijssel, op Voorne en op Walcheren, op de overhellende zijde meestal van dikke eiken. Op enkele kromme eiken in een aangrenzend bos stond *Parmelia revoluta*, en om het landgoed verdere schande te besparen vonden Maarten Brand en Pim van der Knaap toen op de voet van een beuk *Graphis scripta* en *Porina chlorotica* var. *carpinea*. De epiphyten-vondsten op zondag zijn het apart vermelden niet waard.

Verklaring van de vindplaatsen in de tabel

1. Bij boerderij Klein Veldhuis, O. van Deventer, gem.
  - a op eikestammen langs een laan Diepenveen
  - b op boomstronken aan een bosrand
  - c op de zijkant van een greppel
2. Landgoed Nieuw-Rande, N. van Deventer, gem. Diepenveen
  - a op boomstammen in het park, o.a. *Populus alba*, *Quercus*
  - b op lage, kromme eiken in licht bos robur
  - c op de voet van ca 60 cm dikke beuken langs boslaan
  - d op wilgestammen langs bosrand in uiterwaard
  - e op wilgestam langs de Wssel

Vindplaats

Baeomyces roseus Pers.

B. rufus (Huds.) Rebert.

Buellia punctata (Hoffm.) Massal.

Cetraria islandica (L.) Ach.

Chaenotheca melanophaea (Ach.) Zwackh.

Gladonia bacillaris Nyl.

Cl. *chlorophaea* (Flk.) Spreng. em. Asah.

Cl. *coccifera* (L.) Willd.

Cl. *coniocraea* (Flk.) Spreng.

Cl. *conistea* (Del.) Asah.

Cl. *crispata* (Ach.) Flot.

Cl. *cryptochlorophaea* Asah.

Cl. *fimbriata* (L.) Fr.

Cl. *floerkeana* (Fr.) Sommerf.

Cl. *furcata* (Huds.) Schrad.

Cl. *glauca* Flk.

Cl. *gracilis* (L.) Willd.

Cl. *impexa* Harm.

Cl. *macilenta* (L.) Hoffm.

Cl. *merochlorophaea* Asah.

Cl. *merochlorophaea* Asah. + *novo-chlor. acid*

Vindplaats

- Cladonia mitis Sandst.
Cl. nemoxyina (Ach.) Nyl.
Cl. subulata (L.) Web.
Cl. uncialis (L.) Web.
Coliema limosum (Ach.) Ach.
Cornicularia aculeata (Schreb.) Ach.
C. muricata (Ach.) Ach.
Evernia prunastri (L.) Ach.
E. prunastri (L.) Ach. var. herinii (Duv.) Mass G.
Graphis scripta (L.) Aci.
Hypogymnia physodes (L.) Nyl.
H. tubulosa (Schaer.) Hav.
Lecanora conizacoides Nyl. ex Cromb.
L. expallens Ach.
Lecidea erratica Körb.
L. granulosa (Hoffm.) Ach.
L. scalaris (Aca.) Ach.
L. uliginosa (Schrad.) Ach.
Lepraria incana (L.) Ach.
Parmelia exasperatula Nyl.
P. revoluta Flk.
P. saxatilis (L.) Ach.
P. subaurifera Nyl.
P. subrudecta Nyl.
P. sulcata Tayl.
Peltigera polydactyla (Neck.) Hoffm.
P. spuria (Ach.) DC
Pertusaria amara (Ach.) Nyl.
Phlyctis argena (Ach.) Flot.
Porina chlorotica (Ach.) Müll. Arg. var. carpineae (Pers.)
Keissl.
Pseudevernia furfuracea (L.) Zopf.
Schismatomma decolorans (Turn. et Borr.) Clauz. et Vezda
Trapelia coarctata (Sm.) Choisy
Xanthoria polycarpa (Hoffm.) Oliv.

1a b c 2a b c d e 3a b c d 4a b

t t
t t t
t t
t t
e e e e
e
e e e e
e e
e e e e
e
e e
t s t
e e t t e t
e t e e
e
e
e
e e e
e e e
e e e
e
t t
e
e
e
e
st
e